

G. urednik! predno pa končam, želim Vam in vsem cenjenim sodelavcem in sodelavnikom najsrečnejše novo leto z željo, da bi bilo srečnejše kakor staro, ter ostajam z najodličnejšim spoštovanjem do prihodnjega listka Vaš udani sluga *Ivanocić I.*

Književnost.

Domoznanstvo v ljudski šoli. Metodično navodilo. Spisal Jakob Dimnik, učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani. V Ljubljani 1894. Izdalo „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“. Tisk „Miličeve tiskarne“. Vel. 8°. Str. 66. Cena 50 kr. — O tej knjigi piše „Dom in Svet“ v 23. številu 1894. l. tako-le: To delo je III. zvezek „Pedagogiške knjižnice“. Kolikor smo se prepričali iz čitanja te knjižice, pogodil jo je pisatelj zares dobro; na ta način se naučijo učenci tako potrebnega domoznanstva dokaj obširno in temeljito. Podaje pred vsem najpotrebnejše stvari, s katerimi uči spoznavati svoj dom, potem pa temeljne zemljepisne pojme. Spoznavanje domovine se razširja iz okraja v „deželo“ in kronovino. Obširneje uči spoznavati „prosveto domovino“; naposled dodaja najvažnejše pojme iz zvezdoznanskega zemljepisa.

Da bodo učitelji za to knjigo pisatelju hvaležni, ne dvomimo. Seveda ni vse razloženo prav po bistvu, ampak tako, da se lože umeva. Tudi narodna in verska (!) strpljivost se omenjata. Kako pa govori Amicis v „Cuore“ o ljubezni do naroda, do italijanstva! — S takimi knjigami si bo pridobila „Pedagogiška knjižnica“ splošno priznanje.

Pohvalno se izrazuje o tej knjižici tudi „Ljubljanski Zvon“, ki piše v 12. številu 1894. l. o njej tako-le: Kakor pravi gospod pisatelj v uvodu, ima knjiga namen slovensko učiteljstvo poučiti, kako naj se vrši opazovanje otrokovega obličja. Pokazati hoče približno pot domoznanskega pouka, ki je propisan po učnem črteži avstrijskih ljudskih šol za tretje, odnosno četrto šolsko leto. Temu namenu tudi ustreza knjižica in je dobro došla učiteljstvu za pripravljane pričetne zemljepisne pouke. V dodatku i. t. d.

Laskavo piše o tej knjižici tudi „Slovenski Narod“ v 253. številu, z dne 5. listopada 1894. l. namreč: Knjiga je spisana na podlagi najnovejših metodičnih načel in je po sodbi merodajnih strokovnjakov v vsakem oziru izborna sestavljena ter bode dobro služila slovenskim učiteljem.

Upamo, da bodo slovensko učiteljstvo pridno segalo po tej knjigi, da čim preje zagleda IV. zvezek „Pedagogiške knjižnice“ beli dan. Dobiva se pri upravnistvu „Učiteljskega Tovariša“ in A. Zagorjanovi knjigotržnici. Čisti dohodek je namenjen „Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta“.

Gluhonemi. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. Spisal Anton Rudež, učitelj v goriški gluhonemici. 25 slik. V Gorici 1894. Tiskala in založila „Goriška tiskarna A. Gabršček“. Vel. 8°. Strani 341. Cena 1 gl. 50 kr. O tem najnovejšem proizvodu slovenskega pedagogičnega slovstva bomo obširneje govorili v jedni prihodnjih števil; za danes pa knjigo najtopleje priporočamo slovenskemu učiteljstvu, da pridno seže po njej ter skaže s tem priznanje g. pisatelju za njegov, gotovo ne mali trud.

Prirodopisni pouk v ljudski šoli. Po načelih Friderik Jungejevih spisala H. Schreiner, ravnatelj, L. Koprivnik, profesor c. kr. učiteljskega v Mariboru. Ponatis iz „Popotnika“. Maribor 1895. Založila pisatelj. Tisk tiskarne sv. Cirila. Str. 104. Cena 1 K 20 h. Slovenska pedagogična literatura se lepo razvija in nam je na čast. Mej najboljše dela pa spada po sodbi merodajnih strokovnjakov to najnovejše delo „Prirodopisni pouk v ljudski šoli“. Knjiga je sistematično urejena in tvarina znanstveno obdelana. Metoda, posneta po Jungejevih načelih, je izborna in kaže, da sta pisatelja odlična strokovnjaka. Razprava je za učitelja veleskoristna in želeli bi bilo, da se te metode popri-

mejo vsi slovenski učitelji, kar bo zelo pospeševalo prirodopisni pouk. Bodi torej knjiga vsem učiteljem in učiteljicam toplo priporočena.

Knjižnica za mladino. — Lep božični dar je dobila naša mladina s to „Knjižnico za mladino“, katere prvi snopič je prišel te dni med svet. Obsega 6 $\frac{1}{2}$ tiskanih pol berila in je trdo vezan. Prinaša pa dve krasni povesti „Dva brata in „Milosrčna Zorana“. Prva povest je dobila nagrado g. prof. Bezenska.

„Knjižnica za mladino“ bo izhajala zadnji dan vsakega meseca; ta prvi snopič nosi že datum 31. pros. 1895. Cena za naročnike znaša 1 gld. 80 kr. na leto ali le po 15 kr. za snopič; drugače pa stane 20 kr. snopič.

Vsaka šola dobi po en iztis na ogled od predsednika učiteljskega društva; priloženi bosta po dve nabiralni poli; eno z denarjem bo treba poslati Goriški tiskarni, prepis pa „Zavezi“.

Na učiteljstvu slovenskem je zdaj vrsta, da omogoči temu podjetju obstanek.

Novo mašo za četiri glase z orgljami k Marnovim besedam „Oglej z nebes se v milosti“ je zložil g. Valentin Stolcer, učitelj v Razboru pri Slovenjemgradu ter jo poklonil milostljivemu knezoškofu dr. Mihaelu Napotniku. Mašo je pregledal naš skladatelj g. Anton Nedvéd in razni cerkveni skladatelji izjavljajo, da je skrbno izdelana in se vsestransko zelo priporoča. Partitura bo veljala 1 K, po pošti 20 h več. Kdor to skladbo želi, naj se pisмено obrne do g. skladatelja in sicer kar prej mogoče, da se potem rokopis brž izroči tiskarni.

Naši dopisi.

Izpod Leskovega grma dne 20. dec. 1894. (Izv. dop.) „Difficile est, satiram non scribere“, bi skoraj vskliknil z Juvenalom. Namenil sem se napisati — času primerno — kaj veselega, ali vsaj ne kaj žalostnega. Prebrskal sem vse kote in luknje svojega „leskovega grma“, a malo sem našel pripravnega. —

Za lešnike bila je letos itak kaj slaba letina. Še oni, kar se jih je pridelalo, bili so večinoma — piškavi. Pa naj bi bil pridelek tudi bogat, — kaj ti koristi?! Lešnik je lešnik! Ob njih se ne boš odebelil, kakor ne ob tistih borih lešnikih, katere po novem zovemo „vinarje“ in kojih dobra pest iznaša celoletno našo plačo.

Nalik sitnim mrčesom, ki za pomladnje dóbe objedajo tudi moj ubogi „leskov grm“, da si revež ne more nič kaj opomoči, zaletuje se tudi v borni naš stan neka vrsta mrčesov raznih visokodonečih naslovov. Včasih to delajo iz preobjesti, ker so boljšega kruha siti, včasih pa iz potrebe, da se znebé kacega „šlogarja“, ki jih preveč tišči v grlu. No, slovensko šolstvo je kaj hvaležen terén takim naskokom. Tudi ni treba posebnih zmožnosti kot vojskovodja. Nasprotnik (ako se more tako imenovati) je utrujen, zdelan, — da, tudi izstradan! Takemu vojskovodji sinemo pač privoščiti klavérni venec zmage, kakor ubogemu „don Kišotu“ pri njegovem mlinu. O tem pa ni govora, da bi ubogemu trpinu izboljšali žalostno stanje. To ni na dnevnem redu! — — —

Resnica pa je, da smo prišli v zadnjem času zelo v „modo“; pravi „haute nouveauté“ smo postali. To me veseli. Sedaj se že lahko glasi: „Kedor govoriti kaj ne ve, pa — o učiteljstvu kvasi!“ Ne mislite pa, da sem zaradi tega nejevoljen na gospodo — mrčese. Ako jim to dobro dé, le naj se pošteno izkašljajo, potem jim bo znabiti laglje. Mi pa bomo mej tem počasi svoje lešnike trli in potrpežljivo čakali, da gospodi odleže. Bo že, bo že!

Sicer pa ima ta stvar še drugo lice.

Oni, o katerem se dosti govori, je bodisi največji malopridnež, — ali je pa posebno dober človek, nekak „ekstrakt“ dobrega človeštva. To je stara, preizkušena prislovica, ki se ne da omajati. — Da učitelji nismo prvo, mi menda ni treba še dokazovati. V tem